

Čj

Český jazyk a literatura

I. stupeň

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU**Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu**

- Obsah vyučovacího předmětu „Český jazyk a literatura“ (Čj) je tvořen obsahem vzdělávacího oboru „Český jazyk a literatura“ pro I. stupeň a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.
- V rámci zmíněného vzdělávacího oboru jsou znalosti a dovednosti žáků dále rozvíjeny na II. stupni ve vyučovacím předmětu se shodným názvem „Český jazyk a literatura“ (Čj).
- „Český jazyk a literatura“ (Čj) má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oblastech a oborech vzdělávání.
- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu „Český jazyk a literatura“ (Čj) má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek – odpovídajících tematickým okruhům RVP ZV:
 - V části odpovídající tematickému okruhu RVP ZV „Komunikační a slohová výchova“ se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, vhodně a souvisle se vyjadřovat, číst s porozuměním a chápat jazyková sdělení různého typu.
 - V části odpovídající tematickému okruhu RVP ZV „Jazyková výchova“ si žáci osvojují techniku psaní, získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka.
 - V části odpovídající tematickému okruhu RVP ZV „Literární výchova“ jsou žáci vedeni k rozvoji čtenářských dovedností a návyků, ke kterým patří čtení s porozuměním, interpretace literárních textů a seznámení se základními literárními útvary. Také podporuje trvalý zájem o četbu.
- Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.
- Do vyučovacího předmětu „Český jazyk a literatura“ (Čj) jsou zařazeny tematické okruhy průřezových témat: „Osobnostní a sociální výchova“, „Multikulturní výchova“, „Mediální výchova“.
- Vyučovací předmět „Český jazyk a literatura“ (Čj) je na I. stupni vyučován jako samostatný předmět v ročnících:
 - 1. ročník ... 7 hod / týden
 - 2. ročník ... 8 hod / týden včetně 1 hod z disponibilní časové dotace
 - 3. ročník ... 8 hod / týden včetně 1 hod z disponibilní časové dotace
 - 4. ročník ... 6 hod / týden
 - 5. ročník ... 6 hod / týden
- Výuka probíhá v kmenových učebnách, v počítačových učebnách v rámci využití výukových programů, žáci mohou využívat žákovské knihovny.
- Vzdělávání ve vyučovacím předmětu „Český jazyk a literatura“ (Čj) směřuje k utváření a

rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vytvoření vzdělávacích nástrojů – čtení a psaní
- osvojení si jazykových dovedností pro dorozumívání v mluvené i psané podobě
- získání schopnosti dorozumět se s ostatními lidmi a porozumění informací
- osvojení a rozšíření čtenářských dovedností
- uplatnění vyjadřovacích schopností v dalších vyučovacích předmětech
- vytváření a posilování vztahu k literatuře a povzbuzování zájmu o četbu
- využívání různých zdrojů informací pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další rozvoj osobnosti žáka a uplatnění v životě
- přípravě na běžné komunikační situace ve skutečném životě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí

- Kompetence k učení
 - zadáváme žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků
 - vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce
 - umožňujeme žákům pozorovat a porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- Kompetence k řešení problémů
 - průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
 - umožňujeme žákům pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení
 - žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů
- Kompetence komunikativní
 - klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování
 - žáci mají maximální možnost samostatné ústní i písemné prezentace
 - jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme nejrozličnějším způsobem zpracované závěrečné práce (dle věku žáků a druhu tématu) - následně požadujeme prezentace a naslouchání druhých
- Kompetence sociální a personální
 - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima
 - od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
 - výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života
- Kompetence občanské
 - již od prvního ročníku vyžadujeme od žáků spolupodílení se na vytváření pravidel „vlastní“ třídy
 - zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života
- Kompetence pracovní
 - zapojujeme žáky do přípravy školních projektů
 - vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce a návrhy na zlepšení
 - žádnou práci žáky netrestáme